

Mihailo Kandić

JELENA BOJANIĆ, Slike, crteži, instalacija

Moderna galerija, 25.05 – 14.06.2006.

Izložbe koje dolaze od umetnika koji su studirali na kosmetskim visokim školama, na Kosmetu još i rođeni, poput Jelene Bojanić (1976), sve više poprimaju dokumentarna svojstva, kao svedoci jednog vremena. To više nije naslućivanje onih koji događaje na Kosmetu od 1999. prate locirani van kosmetskih vilajeta, ili puka anticipacija, nešto što je očekivano u stvari, pošto teško da može biti drukčije nakon svih događaja. Naime, svaka od održanih izložbi autora koji imaju čvršće kontakte s Kosmetom, čiji radovi su nastali i pre 1999, ima neku svoju unutarnju dramaturiju, nešto svojstveno korotnim bojama i tonovima ovog podneblja koje je utemeljeno u srpsku istoriju, ali to, izgleda, malo ko osim Srba danas uočava, ili ako zapaža, onda se pravi neveštima.

Čini se da je ovakav kontekst i na crtežima, slikama i instalaciji Jelene Bojanić, suviše mladoj da pamti i u svom delu registruje jugoslovenska vremena, kada je Kosmet bio i "naš",

i suviše iskusnoj da zaobiđe poslednjih desetak godina. Otuda u njenom delu jedna ista linija korotne naracije, sumorna u slici ekspresivnog kolorita i jakih deformacija realnih oblika, mišooovski raspršena u crtežu koji linearno razvija mnoštvo paralelnih i istovremenih figurica koje su nedovoljno "realistički" definisane da bi bile pojedinačno izričite, u instalaciji koja setno priziva evropske tokove likovne modernosti ne bi li se sam ambijent autorkinog dela povezao s još nekim svetovima, ne samo ovim našim sumornim, deprimirajućim, često beznadežno obeshrabrujućim.

Ako se ovako pročitava delo Jelene Bojanić, ako se na ovakav način povezuje s delom njenih kolega koji su sticali znanja na nekadašnjoj prištinskoj akademiji, koji danas stiču znanja na neobičnom fakultetu likovnih umetnosti u Zvečanu, kod Kosovske Mitrovice, onda se svakako mora identifikovati i jedna posebna likovna škola u okviru srpske likovne umetnosti, na koju se do sada, ili do skoro, malo ili nimalo nije obraćala pažnja. Koliko je to dobro za samu postmodernističku umetnost, u kojoj su marginalci, etnici, pol i rasa dobili veliko pravo glasa, ostaje da se vidi, da se sačekaju vremena u kojima će presuđivati drukčija merila od današnjih.